

TERMENI DE REFERINȚĂ

pentru selectarea unui expert/grup de experți pentru realizarea evaluării finale a proiectului
„Parteneriate pentru servicii de cantină socială incluzive și durabile”

Organizația:	Instituția Privată Keystone Moldova
Sector:	Evaluarea finală a proiectului „Parteneriate pentru servicii de cantină socială incluzive și durabile” finanțat de Uniunea Europeană, co-finanțat și implementat de Keystone Moldova, IRMS „Diaconia”, A.O. „Concordia. Proiecte Sociale”
Tipul contractului:	Prestare servicii
Locație:	Republica Moldova
Numărul de zile lucrătoare alocate pentru prestarea serviciilor:	34 zile
Perioada de realizare a sarcinii:	10 noiembrie – 20 decembrie 2024
Ofertantul:	Persoană/persoane fizice rezidente ale Republicii Moldova
Termen limită pentru depunerea ofertelor:	6 noiembrie 2024

1. Context

Proiectul „Parteneriate pentru servicii de cantină socială incluzive și durabile” este finanțat de Uniunea Europeană, co-finanțat și implementat de IP Keystone Moldova, A.O. „Concordia. Proiecte Sociale”, IRMS „Diaconia”. Perioada de implementare a proiectului este 01.01.2022 – 31.12.2024.

Obiectivul general al proiectului este împuternicirea societății civile în vederea fortificării coeziunii sociale și a incluziunii grupurilor vulnerabile prin oferirea de soluții inovatoare pentru servicii de cantină socială durabile și prin utilizarea unui mecanism de donare și redistribuire a surplusului de alimente.

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea cadrului legal de funcționare a serviciilor de cantină socială prin elaborarea mecanismului de donare și redistribuire a surplusului de alimente, precum și facilitarea dialogului pe politici dintre societatea civilă, autoritățile publice și furnizorii de alimente.
- Creșterea capacităților prestatorilor de servicii de cantină socială în a livra servicii de calitate, durabile, inclusiv în situații de urgență, prin prevenirea risipei alimentare și cooperare intersectorială.
- Crearea unei rețele de donație și distribuție a surplusului de alimente în scopul sprijinirii serviciilor de cantină socială dedicate grupurilor vulnerabile prin comunicare orientată pe schimbarea de comportament.

Rezultatele principale așteptate:

1. Un cadru legal de reglementare pentru serviciile de cantină socială receptiv și durabil prin intermediul unui mecanism de donare și redistribuire a surplusului de alimente dezvoltat cu părțile-cheie interesate;
2. Banca de Alimente, contribuția OSC și colaborarea intersectorială au un rol crescut în prestarea serviciilor de cantină socială;
3. Mecanismul de donare și redistribuire a surplusului de alimente pentru a sprijini grupurile vulnerabile dezvoltat.

Activitățile proiectului vor contribui la îmbunătățirea cadrului legal de funcționare a serviciilor de cantină de ajutor social. De asemenea, vor spori capacitățile prestatorilor de servicii de cantină de ajutor social în a livra servicii de calitate și durabile, precum și la crearea unei rețele de donație și distribuție a surplusului de alimente în scopul sprijinirii serviciilor de cantină socială pentru grupurile vulnerabile.

Rezultatele concrete așteptate ale implementării proiectului sunt:

1. Trei studii efectuate: (a) Raport privind analiza situațională a prestării serviciilor de cantină socială în Republica Moldova (cadru legal, mecanism financiar, acreditare, standarde sanitare, prestare, beneficiari, mecanism de sesizare etc.); (b) Raport de analiză a modelelor de servicii de cantină socială prestate în Austria, Bulgaria și România cu recomandări pentru implementarea modelelor de bune practici în Moldova și (c) Ghid de practici operaționale pentru operatorii alimentari în recuperarea și distribuția produselor alimentare;
2. Mecanism elaborat de redistribuire și donare a alimentelor prin cooperare intersectorială bazat pe dovezi și în conformitate cu liniile directoare UE referitoare la donarea și redistribuirea alimentelor în scopul implementării Legii privind prevenirea pierderii și risipei alimentare;
3. Campanie de advocacy pentru aprobarea mecanismului privind donarea și redistribuirea alimentelor prin cooperare intersectorială;
4. Modele inovatoare de servicii de cantină socială elaborate pe baza bunelor practici naționale și europene și coordonate cu factorii de decizie;
5. Regulament și standarde de calitate pentru dezvoltarea și activitatea serviciilor de cantină socială transmise spre aprobare Ministerului Muncii și Protecției Sociale (MMPS);
6. Mecanism financiar elaborat bazat pe dovezi pentru furnizarea serviciilor de cantină socială de către diferiți prestatori (OSC, furnizori privați și publici);
7. Campanie de advocacy realizată pentru aprobarea noului cadru legal privind dezvoltarea și funcționarea serviciilor de cantină socială;
8. Un cadru de monitorizare și evaluare elaborat în baza indicatorilor-cheie de performanță (KPI) recomandați de Platforma Europeană privind pierderile alimentare și risipa de alimente;
9. Cel puțin cinci servicii de cantină socială prestate de A.O. „Concordia. Proiecte Sociale” restructurate și îmbunătățite cu infrastructură și logistică în baza unor modele inovatoare și unor proiecte de regulament și standarde de calitate elaborate;
10. Cadru de politici îmbunătățit pentru serviciile de cantină socială livrate de A.O. „Concordia. Proiecte Sociale” ca model pentru alte OSC și prestatori publici, cu accent special pe durabilitate și acreditarea serviciilor;
11. Cel puțin 300 de persoane vulnerabile au beneficiat de servicii de cantină socială îmbunătățite prestate de A.O. „Concordia. Proiecte Sociale” până la sfârșitul anului 2024;

12. Un program de instruire și ghiduri pentru personalul din serviciile de cantine sociale elaborate și transmise spre aprobare către MMPS;
13. Cel puțin 100 de angajați ai serviciilor de cantină socială abilitați în baza noului program de instruire și a ghidurilor elaborate;
14. Platformă online pentru Banca de Alimente funcțională prin cooperare intersectorială (furnizori de alimente, OSC, furnizori de servicii sociale, rețele de voluntari etc.);
15. Banca de Alimente consolidată ca mecanism de coordonare a donării și distribuirii de alimente către grupurile vulnerabile;
16. În anul 2024, cel puțin 5300 de persoane vulnerabile au beneficiat de alimente distribuite prin Banca de Alimente către serviciile de cantină socială și alte servicii sociale care sprijină grupurile vulnerabile;
17. O campanie națională de comunicare desfășurată pentru schimbarea comportamentului privind donarea de alimente și sprijinul grupurilor vulnerabile prin coeziune socială.

2. Obiectul evaluării și grupul țintă

Evaluarea este planificată a fi realizată la finalul proiectului. Raportul de evaluare va informa partenerii de implementare, donatorii și reprezentanții autorităților publice cu privire la rezultatele proiectului implementat, va evidenția și documenta modificările aduse de intervențiile proiectului pe perioada implementării lui și posibilitatea replicării acestora.

3. Scopul și obiectivele evaluării

Scopul evaluării îl constituie analiza și aprecierea independentă și neutră a relevanței, eficienței, eficacității, constrângerilor, performanțelor și impactului produs de către activitățile implementate cu suportul proiectului. Totodată, evaluarea va răspunde la întrebarea dacă efectele pozitive produse pot fi atribuite intervenției proiectului și dacă mecanismul colaborării dintre Banca de Alimente și serviciile de cantină socială este sustenabil. Adicional, evaluarea va scoate în evidență provocările întâmpinate și va documenta lecțiile învățate/ bunele practici.

Pentru ca activitatea să răspundă scopului evaluării, vor fi utilizate criteriile de evaluare utilizate la nivelul UE – criteriile OCDE/ DAC (Principiile DAC pentru Evaluarea Asistenței în Dezvoltare).

Obiectivele de bază ale evaluării sunt următoarele:

1. să evalueze în ce măsură scopul, obiectivele și rezultatele planificate în cadrul proiectului au fost atinse și să analizeze rezultatele obținute prin prisma progresului ulterior pe dimensiunile proiectului și impactul produs;
2. să analizeze sustenabilitatea proiectului și să determine dacă intervențiile implementate pot fi replicate și în ce condiții;
3. să documenteze experiențele, practicile și provocările în urma intervențiilor și să elaboreze recomandări clare și de perspectivă în vederea adoptării unor strategii eficiente și realiste de către implementatori și partenerii de dezvoltare pentru implementarea unor proiecte similare.

4. Termenii generali ai evaluării

Evaluarea trebuie să fie comprehensivă și să includă aprecierea impactului, intervențiilor, indicatorilor de realizare imediată (output) planificați și adiționali (dacă sunt identificați în rezultatul evaluării), precum și a indicatorilor de rezultat ai proiectului planificați și adiționali (dacă sunt identificați în rezultatul evaluării).

Evaluarea va include următoarele categorii de analiză:

- A. Relevanța: gradul în care scopul proiectului a fost valabil și pertinent (necesar și potrivit).
- B. Eficiența: productivitatea procesului de implementare - cât de bine și cât de cost eficient au fost folosite resursele disponibile pentru a transforma activitățile propuse în rezultatele intenționate.
- C. Eficacitatea: măsura în care proiectul și-a atins obiectivele.
- D. Impactul: efectul de ansamblu al beneficiilor aduse de proiect.
- E. Sustenabilitatea: dacă există probabilitatea ca rezultatele pozitive ale proiectului să continue și după terminarea perioadei de finanțare.

Ofertantul va oferi răspunsuri comprehensive la următoarele întrebări:

- Care este impactul mecanismului de recuperare și redistribuire al excedentului de produse alimentare implementat de către Banca de Alimente pentru serviciile de cantină socială din țară?
- În ce măsură s-au implicat actorii locali în vederea susținerii funcționării celor 5 servicii de cantină socială finanțate în cadrul proiectului și care este nivelul lor de responsabilitate pentru a asigura durabilitatea lor?
- Care este nivelul de capacitate al angajaților din cele 5 servicii de cantină socială în urma instruirilor în cadrul proiectului?
- În ce măsură a fost îmbunătățit cadrul normativ ce reglementează activitatea serviciilor de cantină socială?
- În ce măsură modificările la Legea nr. 299/2022 cu privire la prevenirea pierderii și risipei de alimente și la Codul fiscal contribuie la stimularea donării către Banca de Alimente a excedentului de produse alimentare de către operatorii economici?
- Ce factori au contribuit sau au împiedicat realizarea impactului?
- În ce măsură asistența, intervențiile și rezultatele activităților partenerilor de implementare au contribuit la realizarea impactului?
- În ce măsură parteneriatele stabilite între organizațiile implementatoare și autoritățile publice au contribuit la realizarea impactului?
- În ce măsură au fost atinși indicatorii stabiliți în cadrul logic al proiectului?

5. Metodologia evaluării

Expertul/ grupul de experți contractat va elabora metodologia de evaluare, care va include (dar nu se va limita doar la aceasta) următoarele pentru colectarea și analiza datelor:

- Analiza de birou a documentelor relevante (documente de proiect, rapoarte de progres etc.);
- Discuții cu echipa de implementare a proiectului (IP Keystone Moldova, IRMS „Diaconia”, A.O. „Concordia. Proiecte Sociale”);

- Interviuri cu partenerii și actorii cheie, reprezentanții autorităților publice centrale și locale, personalul din cele cinci servicii de cantină socială finanțate în cadrul proiectului, interviuri cu reprezentanți ai organizațiilor beneficiare ale Băncii de Alimente;
- Chestionare cu beneficiarii serviciilor de cantină socială finanțate în cadrul proiectului;
- Ședințe de consultare cu echipa de proiect, în caz de necesitate.

Expertul/ grupul de experți contractați vor consulta și agreea cu echipa proiectului toate etapele de desfășurare ale evaluării.

Cerințe minime pentru eșantionare:

- Cel puțin 2 interviu interviuri cu reprezentanți ai autorităților publice centrale;
- Cel puțin 3 interviuri cu reprezentanții organizațiilor partener care implementează proiectul;
- Cel puțin 3 interviuri cu autoritățile publice locale;
- Cel puțin 4 interviuri cu organizațiile beneficiare ale Băncii de Alimente;
- Cel puțin 4 interviuri cu anteprenori care donează produse alimentare către Banca de Alimente;
- Cel puțin 50 de chestionare cu beneficiarii celor cinci cantine finanțate în cadrul proiectului.

Expertul/echipa de experți va elabora un plan detaliat al evaluării finale a proiectului în baza metodologiei de evaluare și a instrumentelor de cercetare existente, și-l va consulta cu echipa proiectului.

Instrumentele de cercetare vor fi pilotate în teren și îmbunătățite în caz de necesitate.

Realizarea interviurilor presupune înregistrarea acestora și elaborarea unei note informative referitor la aspectele esențiale expuse în cadrul fiecărui interviu, cu păstrarea anonimatului interviuevatului.

Notă: *Interviurile realizate în cadrul evaluării vor fi înregistrate de către ofertant și păstrate de către acesta până la aprobarea de către donator a raportului de evaluare, despre care va fi notificat în scris. Ulterior notificării, ofertantul își asumă distrugerea înregistrărilor în termen de 2 zile și păstrarea confidențialității datelor colectate în cadrul evaluării.*

6. Perioada de implementare a evaluării – 34 de zile (10 noiembrie – 20 decembrie 2024)

7. Livrabile, termen de execuție, plata pentru servicii:

#	Activități	Livrabile	Termenele de execuție
1.	Analiza de birou a documentelor proiectului. Elaborarea planului de acțiuni. Ședință de validare a planului de acțiuni și a instrumentelor de cercetare (Ghiduri de interviu, Chestionar de evaluare a gradului de satisfacție al beneficiarilor serviciilor de cantină socială).	1. Planul de acțiuni al evaluării aprobat de Keystone Moldova.	3 zile

2.	Realizarea interviurilor (cel puțin 16 interviuri); realizarea chestionarelor în teren (cel puțin 50 de chestionare).	1. Note informative referitor la conținutul fiecărui interviu realizat. 2. Baza de date cu informațiile colectate în urma aplicării chestionarului.	15 zile
3.	Elaborarea raportului de cercetare. Organizarea ședinței de validare a raportului.	1. Prima versiune a raportului elaborată.	11 zile
4.	Organizarea la necesitate a ședințelor suplimentare de validare a raportului. Finalizarea raportului (inclusiv comentariile parvenite la ședințele de validare).	1. Raportul revizuit în urma ședințelor de validare. 2. Raportul final scris în limba română aprobat de către IP Keystone Moldova.	5 zile
TOTAL			34 de zile

8. Produse livrabile

- Planul de acțiuni al evaluării
- Note informative referitor la conținutul fiecărui interviu realizat.
- Baza de date cu datele colectate în urma aplicării chestionarului
- Raportul analitic, care va include minimum **următorul conținut**:
 1. *Sumar executiv;*
 2. *Introducere;*
 3. *Descrierea metodologiei de evaluare;*
 4. *Analiza situației (cu accentul pe următoarele categorii de analiză: relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea);*
 5. *Analiza oportunităților pentru ghidarea proiectelor ulterioare în domeniu;*
 6. *Rezultate cheie (inclusiv practici bune și lecții învățate).*
 7. *Concluzii și recomandări*
 8. *Anexe*

9. Calificări pentru expert/ grupul de experți

- a. Experiență de cel puțin 5 ani în elaborarea și organizarea cercetărilor sociologice în domeniul social;
- b. Experiență anterioară demonstrată de elaborare a studiilor de impact a proiectelor cu prezentarea listei studiilor efectuate și a contactelor persoanelor de referință;
- c. Cel puțin un membru al echipei propuse are studii avansate în domeniul social, cu expertiză de cel puțin 5 ani în elaborarea metodologiilor și a studiilor similare;
- d. Experiență în elaborarea rapoartelor analitice în domeniu;

- e. Experiență de lucru cu autoritățile publice centrale și locale și cu organizațiile societății civile.

10. Condiții de contractare

Toate cheltuielile suplimentare pentru evaluarea proiectului (cu excepția cheltuielilor de deplasare) vor fi suportate de către expert/grupul de experți și vor fi incluse în oferta financiară.

IP Keystone Moldova va semna un contract de prestări servicii cu persoana fizică pentru desfășurarea evaluării finale a proiectului. În cazul grupului de experți vor fi semnate contracte de prestări servicii cu fiecare persoană fizică separat. Achitarea serviciilor va fi efectuată în conformitate cu contractul de prestări servicii. Plata va fi efectuată în lei moldovenești, prin transfer bancar.

11. Modul și termenul de prezentarea a dosarului

Dosarul va fi întocmit strict în conformitate cu **Termenii de referință** și instrucțiunile pentru ofertanți și va cuprinde oferta tehnică și oferta financiară.

ATENȚIE: Oferta tehnică și oferta financiară vor fi transmise în **două e-mail-uri diferite**, cu mențiunile aferente. În câmpul subiect se va indica următorul text:

- Pentru oferta tehnică: Oferta tehnică (nume expert)
- Pentru oferta financiară: Oferta financiară (nume expert)

Detalii privind modalitatea de înaintare a ofertelor pot fi găsite în documentul **Instrucțiunile pentru ofertanți**.

12. Termenul limită de prezentare a dosarului: 6 noiembrie 2024. Ofertele vor fi expediate la următoarea adresă electronică **moldova@khs.org**.